

Programma 28 mei 2015

- 13.30 **Ontvangst met koffie en thee**
- 14.00 **Opening**
- 14.05 **Agnita Mur** – Lid College van Bestuur
Nico van Tol – Clusterdirecteur Social Work en Toegepaste Psychologie
Aart Rietveld – Onderwijsmanager Toegepaste Psychologie
- 14.20 **Het Strijdpark Opvoeding - Micha de Winter** (Hoogleraar Pedagogiek Universiteit van Utrecht)
- 14.50 **Lectorale rede 'Ouderschap in Ontwikkeling' - Carolien Gravesteijn** (Lector Ouderschap & Ouderbegeleiding Hogeschool Leiden)
- 15.40 **Pauze**
- 16.10 **Bestaat er zoiets als excellente opvoeding? - René Dijkstra** (Emeritus professor of psychology University College Roosevelt Middelburg; Lector Jeugd en Opvoeding Haagse Hogeschool; Director Excellent Learning through Teaching Excellence Program UCR-Harvard University)
- 16.40 **Boekpresentatie** van het (studie-)boek ['Meer dan opvoeden](#) – Perspectieven op het werken met ouders' (Redactie: Carolien Gravesteijn & Monica Aartsma). Het boek zal worden aangeboden aan **Roos van Gelderen** (Wethouder Jeugd, Zorg en Welzijn van de gemeente Leiden).
- 17.00 **Afsluiting met een borrel**

Ouderschap in Ontwikkeling – Carolien Gravesteijn

Ouders geven les op de moeilijkste school van de wereld. Zij moeten hiervoor hun eigen lesmateriaal ontwikkelen. Dit vraagt aandacht voor ouderschap. Ouderschap is meer dan alleen opvoeden en gaat ook over persoonlijke domeinen van de mens, zoals werk, partnerrelatie, gezondheid en sociale contacten. Het is een complex proces van continue interactie tussen ouder, kind en omgeving. In de huidige tijd wordt vanuit de omgeving steeds meer van ouders verwacht. Dit vraagt aandacht voor positief ouderschap. Immers, positief ouderschap vormt de basis voor positief opvoeden en voor een gezonde ontwikkeling van kinderen en jongeren. Opvallend is dat er nog weinig onderzoek is gedaan naar factoren die van invloed zijn op positief ouderschap.

Er is in de media, politiek en wetenschap wel regelmatig aandacht voor opvoeden. De vraag is of deze aandacht ouders helpt of dat het hen juist in de weg zit: worden ouders daadwerkelijk gesteund door de voortdurende aandacht voor het onderwerp 'opvoeden', of maken we ouders hiermee alleen maar onzeker? Is het überhaupt mogelijk om te spreken over effectieve opvoedtips of is de werkelijkheid hiervoor te complex? Wat betekent aandacht voor ouderschap voor professionals, media en politiek? Bovenstaande vragen staan centraal in het lectoraat en in mijn lectorale rede. Ik pleit voor investeren in ouderlijk welzijn en levensvaardigheden in plaats van opvoedtips en -strategieën. Welke lessen kan de wetenschap toevoegen aan het lesmateriaal van ouders, waarbij het perspectief van ouders centraal staat?

Het Strijdperk Opvoeding – Micha de Winter

In het verleden behaalde resultaten zijn geen garantie voor de toekomst. Dat geldt niet alleen voor financiële producten, maar zeker ook voor opvoeding en ouderschap. Nog niet zo lang geleden betekende opvoeding vooral het invoegen van kinderen in de geloofsrichting of de ideologische stroming waartoe de ouders zich rekenden. Zij kregen vaak de taak toebedeeld om de 'natuurlijke neigingen' (lees: geneigdheid tot het kwaad) in hun kinderen met harde hand te bestrijden. "Wie zijn kind lief heeft, kastijdt het", zei de vader van de inmiddels al lang vergeten Dik Trom. Maar deze autoritaire, hardhandige manier van opvoeden paste slecht in een samenleving waarin niet zozeer gehoorzaamheid, maar juist individueel ontplooiing werd verondersteld. Daartoe ontstond de zogenaamde 'onderhandelingshuishouding', waarin het stellen van grenzen werd vervangen door overleg. Die opvoedingsstijl leek goed te passen bij het ideaal van een egalitaire samenleving, waarin de wil van het kind niet zozeer gebroken, maar juist ontwikkeld zou moeten worden. In deze bijdrage stel ik de vraag of de huidige en komende generaties eigenlijk nog wel gediend zijn met zo'n onderhandelingshuishouding? Leidt die niet vooral tot consumptisme en het nastreven van eigenbelang? Wat is er nodig om kinderen op te voeden tot 'competente rebellen', ofwel tot kritisch burgerschap?

Bestaat er zoiets als excellente opvoeding? – René Dijkstra

Alles moet tegenwoordig excellent zijn of op zijn minst als excellent worden 'verkocht', wil het opvallen of gekocht worden. Dat geldt voor onderwijs, onderzoek, zorg, dienstverlening, toeristen- en zakenreizen, uitzendbureaus, koffie, thee en kant-en-klaar maaltijden. Het geldt zelfs voor de maaltijden voor kat en hond. En zo kan ik nog wel even doorgaan (voor de geïnteresseerden, er is dankzij de 50 tinten inmiddels zelfs een afdeling excellente speeltjes). Maar er is één gebied waar ik het predicaat excellent nog niet ben tegengekomen. Dat is opvoeding. De reden daarvan, naar ik vermoed, is dat hier een psychologische barrière speelt. Wie durft te spreken over excellente opvoeding of, nog riskanter, te definiëren wat dat is, die vraagt om moeilijkheden. Het gebruiken van de term is waarschijnlijk op zich al voldoende om onzekerheid bij tal van opvoeders los te kloppen, iets dat zelden in dank wordt afgenomen. Reden genoeg lijkt me om dat toch maar eens te doen en te kijken wat er gebeurt.